

РЕШЕНИЕ

№ 144

гр. Разград, 03.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: А. М. Й.

Членове: Атанас Д. Христов
Светлана К. Чолакова

при участието на секретаря Мариан В. Найденов
като разгледа докладваното от Атанас Д. Христов Въззивно гражданско дело
№ 20233300500154 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 178 от 22.03.2023 г. по гражданско дело № 20223330101679 по описа за 2022 година на Районен съд – Разград, съдът е постановил следното:

*ОСЪЖДА на основание чл. 498, ал. 3 във вр. с чл. 432, ал. 1 във вр. с чл. 429, ал. 1 от КЗ „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД с ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1172, район Изгрев, ж.к. „Д.бад“, бул. „Г. М. Д.“ № 1, представлявано от изпълнителните директори Б. Г. И.ов, Р. В. М. и Т. Д. Т., ДА ЗАПЛАТИ на Агенция „Пътна инфраструктура“ чрез Областно пътно управление – Разград с ЕИК 0006950890152, с адрес: гр. Разград, ул. „Княз Дондуков“ № 3, представлявано от директора Л. Я., сумата от **893,40** (осемстотин деветдесет и три лева и 40 стотинки), представляващи застрахователно обезщетение за имуществени вреди, причинени при управление на МПС – л.а. „БМВ 320 Д“ с рег. № *** и рама № WBAWU51050A108093, дължими на основание сключена застраховка „Гражданска отговорност“, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху тази сума, считано от 19.09.2022 г. до окончателното заплащане на тази сума, и ОТХВЪРЛЯ осъдителния иск в останалата му част до претендирувания размер от 906,78 лв. (деветстотин и шест лева и седемдесет и осем ст.) като НЕОСНОВАТЕЛЕН И*

НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА на основание чл. 409 от КЗ вр. с чл. 86, ал. 1 от ЗЗД „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве" АД с ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1172, район Изгрев, ж.к. „Д.бад“, бул. „Г. М. Д.“ № 1, представлявано от изпълнителните директори Б. Г. И.ов, Р. В. М. и Т. Д. Т., ДА ЗАПЛАТИ на Агенция „Пътна инфраструктура“ чрез Областно пътно управление – Разград с ЕИК 0006950890152, с адрес: гр. Разград, ул. „Княз Дондуков“ № 3, представлявано от директора Л. Я., сумата от 77,43 лв. (седемдесет и седем лева и 43 стотинки), представляващи обезщетение за забава в размер на законната лихва върху сумата от 893,40 лв. за периода от 02.11.2021 г. до 16.09.2022 г. и ОТХВЪРЛЯ осъдителния иск в останалата му част и за останалата част от процесния период до размера от 80,35 лв. като НЕОСНОВАТЕЛЕН И НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве" АД с ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1172, район Изгрев, ж.к. „Д.бад“, бул. „Г. М. Д.“ № 1, представлявано от изпълнителните директори Б. Г. И.ов, Р. В. М. и Т. Д. Т., ДА ЗАПЛАТИ на Агенция „Пътна инфраструктура“ чрез Областно пътно управление – Разград с ЕИК 0006950890152, с адрес: гр. Разград, ул. „Княз Дондуков“ № 3, представлявано от директора Л. Я., сумата от 295,05 лв. (двеста деветдесет и пет лева и 5 стотинки) за юрисконсултско възнаграждение, както и 344,22 лв. (триста четиридесет и четири лева и 22 стотинки), представляващи направени разноски по делото, съразмерно на уважената част на предявените иски.

ОСЪЖДА Областно пътно управление – Разград с ЕИК 0006950890152, с адрес: гр. Разград, ул. „Княз Дондуков“ № 3, представлявано от директора Л. Я., да заплати на „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве" АД с ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1172, район Изгрев, ж.к. „Д.бад“, бул. „Г. М. Д.“ № 1, представлявано от изпълнителните директори Б. Г. И.ов, Р. В. М. и Т. Д. Т., сумата от 9,08 лв. (девет лева и осем стотинки), представляващи направени по делото разноски, съразмерно на отхвърлената част от исковите.

Недоволен от това решение в ЧАСТТА, с която са уважени осъдителните иски, останал ответника „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве" АД, който го обжалва, чрез пълномощника си юрисконсулт И. Е. Ц..

Сочи се, че решението в обжалваната част е неправилно, постановено в нарушения на съдопроизводствените правила, поради което и несправедливо. Ето защо, се моли за отмяна на решението в обжалваната част, и отхвърляне исковите претенции, като неоснователни и недоказани. Твърди, че вложените средства за подмяна на пътния знак са прекомерно

завишени. Ремонтът е могло да бъде изпълнена по-ниска от претендираната стойност. Договора за обществена поръчка сключен между ищеца и трето лице – изпълнител на обвързвал жалбоподателя, с оглед нормата на чл. 21 ЗЗД. Следвало да се отчете и овехтяването на имуществото, както и да се приспадне стойността като скрап на демонтирания пътен знак. Излага подробни съображения. Претендира разноски.

В срока по чл. 263, ал.1 ГПК, насрещната по жалбата страна не депозира отговор на жалбата.

В открито съдебно заседание, при редовност в призоваването, за въззивника се явява пълномощника му адвокат А. Н. А. от АК – Вара, редовно преупълномощена от адвокат Т. В. Г. от АК – Варна /л. 84 РС/. Поддържа жалбата си и излага подробни съображения. Претендира разноски.

В открито съдебно заседание, при редовност в призоваването, за въззиваемата страна се явява пълномощника Д. Х. Й. – старши юрисконсулт в Областно пътно управление - Разград при Агенция „Пътна инфраструктура“. Пълномощникът оспорва жалбата като я намира за неоснователна и моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено в обжалваната част. Излага подробни съображения. Представя писмена защита и претендира разноски за въззивната инстанция – юрисконсултско възнаграждение, на осн. чл. 78, ал.8 ГПК.

Разградският окръжен съд, след съвещание и като обсъди по реда на чл. 269 ГПК наведените в жалбата оплаквания, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК от надлежна страна и е допустима, а разгледана по същество е неоснователна.

Решението е изцяло валидно, а в обжалваната част е допустимо и правилно.

В отхвърлителната част, решението е вляло в сила като необжалвано.

Съобразно чл. 272 ГПК, когато въззивният съд потвърди първоинстанционното решение, мотивира своето решение, като може да препрати и към мотивите на първоинстанционния съд. В случая при обсъждане само на оплакванията по въззивната жалба с оглед чл. 269, изр. 2 ГПК, настоящият съдебен състав намира, че крайните изводи на двете инстанции съвпадат. Въззивната инстанция възприема фактическите и правни констатации в обжалваното решение, срещу които се възразява в жалбата. В настоящото производство не са приети нови доказателства. Решението следва да се потвърди и по съображения, основани на препращане към мотивите на първоинстанционния съд в частта им, оспорена в жалбата. С оглед възразенията в жалбата следва да се посочи, следното:

С оглед на изложените в исковата молба обстоятелства и направеното искане, съдът счита, че е предявен иск с правно основание чл. 432, ал. 1 от Кодекса за застраховането във вр. с чл. 45 от Закона за задълженията и

договорите и чл. 86, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите във вр. с чл. 409 от Кодекса за застраховането.

Съгласно разпоредбата на чл. 429, ал. 1 КЗ, с договора за застраховка "Гражданска отговорност" застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие, а разпоредбата на чл. 432, ал. 1 КЗ предоставя право на увредения, спрямо когото застрахованият е отговорен, да претендира заплащане на дължимото обезщетение пряко от застрахователя на делинквента, при спазване изискванията на чл. 380 КЗ. Обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е гражданската отговорност на застрахованите лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата - чл. 477, ал. 1 КЗ.

Искът с правна квалификация чл. 432, ал. 1 от КЗ е за заплащане на обезщетение за имуществени и неимуществени вреди от пострадало лице или неговите наследници срещу застраховалия гражданската отговорност на делинквента. Застраховането срещу гражданска отговорност е правоотношение, по силата на което застрахователят се задължава да обезпечи застрахователна закрила срещу риска от възникване на гражданска (деликтна) отговорност в тежест на застрахования, като при настъпване на застрахователното събитие, плаща дължимото от последния обезщетение за вредите, причинени на трети лица. Застрахователното събитие при тази застраховка, като проекция на застрахователния риск, е възникването на гражданска отговорност в тежест на застрахования. Отговорността на застрахователя възниква на основание застрахователно правоотношение, а отговорността на причинителя на непозволеното увреждане, на основание деликт, т. е. поведение на застрахования, което осъществява деликтния състав по чл. 45 от ЗЗД – противоправно деяние – действие и/или бездействие; вреди – имуществени и/или неимуществени; причинно-следствена връзка между деянието и вредите и вина, която се презумира. Т. н. пряко право на увредения срещу застрахователя по чл. 432, ал. 1 от КЗ за изплащане на застрахователното обезщетение, предявено в настоящия процес, и правото му да търси обезщетение на деликтно основание, възникват в един и същи момент – този на настъпването на застрахователното събитие (в случая ПТП), при което е причинено непозволеното увреждане. За упражняване на прякото право на увреденото лице не е необходимо гражданската отговорност на застрахования да бъде установена със сила на пресъдено нещо.

С договора за застраховка "Гражданска отговорност" застрахователят – в случая ответникът се задължава да покрие в границите на определената в

договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди – чл. 429, ал. 1, т. 1 от КЗ.

Не е спорно наличието на валидно застрахователно правоотношение между деликвента и ответното дружество.

Съгласно чл. 498, ал. 3 от КЗ допустимостта на прекия иск против застрахователя е обвързана с наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" и изтичането на тримесечен срок от предявяването на претенцията пред застрахователя или пред негов представител. Не се спори, че ищецът е отправил до ответното дружество писмена застрахователна претенция за изплащане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, получена от ответника на 10.11.2022 г. /л.6-7 РС/ по която не е постигнато споразумение (т. е. застрахователят не е платил в срока по чл. 496 от КЗ). Не е спорно по делото, че претенцията е била уважена до размера от **794.40 лв.**, съответно тази сума е изплатена на ищеца на 15.12.2021г. /л.14-15 РС/.

В настоящото производство не се спори относно наличието на двете групи факти, предпоставящи успешното провеждане на прекия иск на пострадалите срещу застрахователя на делинквента: (1) наличието на застрахователно правоотношение между ответника /в качеството на застраховател/ и прекия причинител на увреждането /в качеството на застрахован/, както и (2) кумулативното наличие на всички елементи от сложния фактически състав на непозволеното увреждане /действие или бездействие, което материализира противоправно деяние, извършено от делинквента; същото да е извършено виновно; да е налице причинна връзка между деянието и вредите, както и да са налице вреди/.

Спорен в настоящото въззивно производство, предвид наведените във въззивната жалба доводи, е въпросът за **размера** на дължимото на ищеца Агенция "Пътна инфраструктура" обезщетение за причинени в резултат на ПТП имуществени вреди. Съобразно нормата на чл. 269 ГПК относно наличието на законовите предпоставки за ангажиране гаранционно-обезпечителната отговорност на ответника при условията на чл. 432, ал. 1 КЗ, за което доводи в жалбата не се и съдържат, настоящият въззивен съд не дължи произнасяне. Според нормата на чл. 499, ал. 2, изр. 1 КЗ, при вреди на имущество обезщетението не следва да надвишава действителната стойност на причинената вреда. Дължимото на увреденото при ПТП лице застрахователно обезщетение следва да бъде определено по пазарната стойност на ремонта за отстраняване на претърпените вреди към момента на настъпване на застрахователното събитие. Принципът на пълната обезвреда, залегнал в чл. 499, ал. 2 КЗ, означава, че обезщетението има за цел да постави увредения в имущественото състояние, в което той е бил преди увреждането-

да се приведе увреденото имущество в изправно и годно за употребата му техническо състояние, в какъвто смисъл е и постановената по приложението на чл. 273, ал. 2 КЗ (отм.) и чл. 499, ал. 2 КЗ /норми с идентично съдържание/ съдебна практика на ВКС /Решение № 115/9.07.2009 г. по търг. дело № 627/2008 г. на ВКС, ТК, II ТО; Решение № 52 от 08.07.2010 г. по т. д. № 652/2009 г. на ВКС, ТК, I ТО; Решение № 109/14.11.2009 г. по т. д. № 870/2010 г.; Решение № 153/22.12.2011 г. по т. д. № 896/2010 г. и др. /.

В заключението на Комплексна съдебно техническа и оценителна експертиза изготвена пред първата инстанция, е посочено, че стойността на ремонтно – възстановителните работи на увредения пътен знак е в размер на 1 710.18 лв. Стоманените опори и самият пътен знак са деформирани и негодни за възстановяване и ползване по предназначение. Приблизителното тегло на увредения пътен знак и стоманените стълбове за закрепването му е около 53.5 кг., чиято цена като скрап към датата на ПТП, възлиза на 13.38 лв.

Във въззивното производство, по исканена жалбоподателя, бе назначена повторна съдебно техническа и оценъчна експертиза. В заключението е посочено, че стойността на ремонтно – възстановителните работи на увредения пътен знак е в размер на 1 700.76 лв. Цената като скрап на увредения пътен знак и стоманените стълбове за закрепването му е 12.96 лв.

И в двете заключения, изготвени от различни вещи лица, е прието, че стойността на подмяната на увредените 2 бр. стоманени стълбове и пътен знак Д 11 /“Начало на населено място“/ е определена въз основа на количествено-стойностна сметка и ценовото предложение към Договор №РД-38-9/2019 г. Вещите лица сочат, че стойността на извършените ремонтно-възстановителни работи в конкретния случай не може да се формира извън рамките на Договор № РД38-9/2019 г. за обществена поръчка, независимо от пазарната конюнктура.

Съдът приема първоначалното заключение, като пълно ясно, обосновано и правилно правилно.

Предвид горното, при съобразяване нормата на чл. 499, ал. 2 КЗ и с оглед събраните в процеса доказателства въззивният съд намира, че действителната стойност на причинената вреда към датата на настъпване на застрахователното събитие, до която ответникът дължи плащането на застрахователно обезщетение, следва да бъде определена на 1 710.18 лв. Направеното в тази насока възражение за несъответствие между претендираното от ищеца обезщетение и действителната стойност на вредата към датата на настъпване на събитието се явява неоснователно.

Определената от вещото лице стойност на вредата от 1 710.18 лв., включваща цена на включените детайли за изработка на знака, стойността на труда по демонтаж и монтаж и транспортни разходи, отговаря на изискването за привеждане на увреденото имущество в изправно и годно за употребата му техническо състояние, поради което и представлява действителна стойност на

вредата по смисъла на чл. 499, ал. 2 КЗ и база за определяне на дължимото на ищеца застрахователно обезщетение.

Така от стойностния еквивалент на претърпяната вреда - 1 710.18 лв., след приспадането на платената от ответника сума в размер на 794.40 лв., както и след приспадането на сумата, която ищецът може да получи за остатъчните материали (скрап) - 13.38 лв., то дължимата от ответника сума за главницата е в размер на 893.40 лв.

По възражението на жалбоподателя, че при определяне стойността на увреденото имущество не следва да се взема в предвид сключения между ищеца и трето лице Договор за обществена поръчка.

По делото е приет договор за възлагане на обществена поръчка за производство, доставка и монтаж на пътни знаци /л.16-29 РС/.

Настоящата инстанция приема, че **вземането на ищеца следва да се съизмерява с договора за обществена поръчка.** В този смисъл е и съдебната практика - **Решение № 1282 от 14.03.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 8908/2022 г.**

По възражението на жалбоподателя, че приспадането на стойността на демонтирания пътен знак не е било отчетено.

Възражението е неоснователно. Първоинстанционният съд законосъобразно е приспаднал сумата в размер на 13.38 лв., която ищецът може да получи за остатъчните материали (скрап).

По възражението на жалбоподателя, че не е отчетено овехтяването.

Съгласно чл. 429, ал. 1 от КЗ във вр. с чл. 400, ал. 1 и ал. 2 от КЗ, обезщетението по имуществена застраховка се определя в рамките на договорената максимална застрахователна сума, съобразно стойностния еквивалент на претърпяната вреда, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество към датата на увреждането, като за такава се смята стойността, срещу която вместо него може да се купи друго със същото качество, т. е. обезщетението се дължи по пазарната стойност на увреденото имущество. Вж. и Решение № 260139 от 30.07.2020 г. на ОС - Варна по в. т. д. № 444/2020 г.

Действителната стойност на вредата по смисъла на чл. 499, ал. 2 КЗ /чл. 273, ал. 2 КЗ (отм.)/ е пазарната стойност, достатъчна към момента на увреждането за закупуването на имущество от същия вид, респ. пазарната стойност на ремонта за отстраняване на настъпилата вреда /Решение № 115/9.07.2009 г. по търг. дело № 627/2008 г. на ВКС, ТК, II ТО/. Определената от вещото лице по първоначалната експертиза стойност на вредата включваща цена на включените детайли, стойността на труда по демонтаж и монтаж и транспортни разходи, отговаря на изискването за привеждане на увреденото имущество в изправно и годно за употребата му техническо състояние **/без прилагане на коефициент за овехтяване/**, поради което и

представлява действителна стойност на вредата по смисъла на чл. 499, ал. 2 КЗ и база за определяне на дължимото на ищеца застрахователно обезщетение. Вж. и Решение № 260631 от 21.04.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 2716/2021 г.

Относно иска за мораторна лихва, в жалбата липсват конкретни оплаквания, а и съда намира в тази част решението за правилно.

По разноските във въззивното производство.

С оглед изхода на спора въззивника няма право на разноски.

С оглед изхода на спора пред настоящата съдебна инстанция в полза на въззиваемата страна на основание чл. 81 и чл. 273 във връзка с чл. 78, ал. 1 във вр. с ал. 8 от ГПК следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер от 150.00 лв., който размер е съобразен с фактическата и правна сложност на спора, така и с извършените от процесуалния представител на въззиваемата страна процесуални действия, и при съобразяване с нормата на чл. 78, ал. 8 от ГПК и чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ.

По изложените съображения, съдът, на осн. чл. 271, ал.1 ГПК,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 178 от 22.03.2023 г. по гражданско дело № 20223330101679 по описа за 2022 година на Районен съд – Разград в обжалваната ЧАСТ, с която „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве" АД с ЕИК 200299615, е осъдена да заплати на Агенция „Пътна инфраструктура” чрез Областно пътно управление – Разград с ЕИК 0006950890152, сумите както следва:

- на основание чл. 432, ал. 1 вр. чл. 498, ал. 3 вр. чл. 493, ал. 1, т. 1 КЗ сумата от 893,40 (осемстотин деветдесет и три лева и 40 стотинки), представляващи застрахователно обезщетение за имуществени вреди, причинени при управление на МПС – л.а. „БМВ 320 Д“ с рег. № *** и рама № WBAWU51050A108093, дължими на основание сключена застраховка „Гражданска отговорност“, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху тази сума, считано от 19.09.2022 г. до окончателното заплащане на тази сума,
- на основание чл. 409 от КЗ вр. с чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, сумата от 77,43 лв. (седемдесет и седем лева и 43 стотинки), представляващи обезщетение за забава в размер на законната лихва върху сумата от 893,40 лв. за периода от 02.11.2021 г. до 16.09.2022 г.

В необжалваните части Решение № 178 от 22.03.2023 г. по гражданско дело № 20223330101679 по описа за 2022 година на Районен съд – Разград е влязло в сила.

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве" АД с ЕИК 200299615, със седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1172, район Изгрев, ж.к. „Д.бад“, бул. „Г. М. Д.“ № 1, представлявано от изпълнителните директори Б. Г. И.ов, Р. В. М. и Т. Д. Т., ДА ЗАПЛАТИ на Агенция „Пътна инфраструктура” чрез Областно пътно управление – Разград с ЕИК 0006950890152, с адрес: гр. Разград, ул. „Княз Дондуков” № 3, представлявано от директора Л. Я., на основание чл. 81 и чл. 273 във връзка с чл. 78, ал. 1 във вр. с ал. 8 от ГПК и чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ сумата от **150.00 лв. /сто и петдесет лева/**, юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване по арг. на чл. 280, ал. 3 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____